

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Regvla. XV. Refert, inter & est, est qua[n]do statum officiumq[ue]
Significant, patrios omnes iungam nisi quinq[ue]. Refert inter & est,
nostraq[ue] meaq[ue] tuaq[ue] Atq[ue] sua uestra dic, sed ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuitę.

istud si potes memoriter meminisse, inest spes nobis in hac astutia.
Item memoria memini. Idē. Facile memoria memini. Itē, memoria
teneo. & aliquādo memoriter teneo, ut probat Mancinel. Itē memo-
riter pñncio non memoria, & memoriter atq; memoria repeto &
cōpletor, author est Valla, significat autē memoriter quod ineptus
li dicit mente tenus, corde tenus, q̄ significant usq; ad mētē uel cor.

Recordor hāc rem, huius rei & de hac re. Cice, pro Plaucio, de il-
lis recordor &c. Reminiscor. i. oblitū ad memoriam reduco. Terē. Ei⁹
reminiscor. Virgi. Dulces reminiscit agros, recordor. i. iterū uel rur-
sus in cor reuoco uel iterū rem cordi do. Obliuiscor. Virgi. ænei. ij.
Quisquis es amissos hinc iam obliuiscere graios. Idē. Oblitusue sui
eit Ithacus. Caper ait. oblitus ne sis nostri nos. oblitus ab obliino me-
diā corripit. Memoror. i. recordor huius regulē est. legiū actiū me-
moro, cuius passiū est memoror quod significat ad memoriam re-
duco, uel narro. Vir. Musa mihi causas memora, hoc nō ē memora
tu dignū. Cōmemoro idē. Recolo. i. reputo, repeto, meditor & mē-
te tructo. Diomedes. Supeſt ut supra recolēdo memoriatenus man-
dētur, ne fruſtra cū tēpore euaneſcat. Grego. cum gtō posuit dicens.
Quū prioris uitę recolo. Ab obliuiscor sunt obliuio et obliuia. orz.
apud Oui. ſēpe. Hora. in Ser. Iucūdē obliuia uitę. Tardiuus in mltis
perq; tardus, ſed in reprehēſione uelocior, in antibalbicis cēſet id eſſe
balbicū. Pulchre dixit Cice. Propriū eſt ſtūticię aliorū uitia cernere
obliuisci ſuorū. In mētē uenit credit ab aliquibus regere gtī, quē
Priscia, per antiptosin putat ponī pro ntō, doctissimi uolūt intelligi
ntīm memoria, aut quid ſimile, ut cū illorū tēporū mihi in mentē ue-
nit, quū illius diei mihi in mentem uenit, dicimus etiā uenit mihi in
mentē hēc res. Cice. in Verrē. Venit tibi in mentē nunq;. P.R. digni-
tas. pro eodē dicimus, occurrit mihi, ſuccurrīt mihi, ſubit mihi. qd̄
ad cōmiserationē quoq; refert. Virgi. Subiūt chari genitoris imago.
Subiūt deserta Creuſa. Curtius cū actō posuit dicēs. Sera pœnitētia
Subiūt regē. Auxiliōr in ſacris legit cū gtō. Dñs auxiliabī ſuī, ſed nō
eſt imitadū. Venit mihi, huius rei in mētē, tā frequēs eſt, ut qſq; poſ-
ſet uſurpare citra rephēſionē, quia Sulpi. dat elegatię.

REGVLA.XV.

Refert, inter & eſt, eſt quādo ſtatū officiūq;
Significant, patrios omnes iungam niſi quinq;
Refert inter & eſt, noſtrāq; meāq; tuaq;
Atq; ſua ueltra dic, ſed noſtrūq; meumq;

Est uestrum, sic rite locabo tuumq; suumq;

Refert inter & est cuiā. uel dicito cuius

Dat nostrū, uestrū patrios Partitio tantū.

Hec uerba refert, interest, & est, ad statū, officiū & utilitatē pertinētia, regunt quo scīq; genitiuos, p̄ter quin q; primitiuos, mei, tui, sui, nostri, uestri, nostrū p̄ter q; & uestrū, p̄ qbus interest & refert poscūt ablatiūs singulares foemineos, mea, tua, sua, nostra, uestra, dicimus autē cuia, uel cuius interest uel refert, At ē, p̄ dictis gris uult ntōs singulares neutri generis meū, tuū, sui, nostrū & uestrū, ut boni iuuenis interest diligēter studere, uxorū refert quid, rerū gerat maritus noscere. Boni p̄ceptoris est brevē esse quicquid p̄cipiat, iuxta Hora. Quicqd p̄cipies esto breuis. Tullius. Interest omniū recte agere. Idem. Iudicis est in causa semp uerū sequi. Idem. Est igitur adoleſcētis maiores natu uereri. Idē. Barbarorū est in diē uiuere. i. solū cogitare de uno dīe. Cum hoc uerbo construūtūr genitiū moris, iuris, officiū, cōsuetudinis, honestatis, uirtutis, prudētiae &c. Martialis. Moris erat quondā festis seruare diebus, lungi etiā datiuus. Quinti. li. i. insti. Sicut plērisq; moris est, i. sicut plēriq; facere aut dīcere &c. solēt. Teren. Quod tua non interest, define percunctari. Boetius qui recte Boetius dīcere tur, teste Raphaele, in. inī. meta. Si uestes pulchre sint qd id tua refert. Cice. Id quod tua nihil referebat. Idem ad Curionē. Quod eos scire, aut nostra, aut ipsorū interest, hic necessario cedit regula. Cōsimiles optāt casus &c. Scđm Vallā uidemur sic debere loqui, nostra est, ut nostra interest, quod uerū non esse credo. Tullius, p̄ Lucio Corneli. Necq; em̄ est meū cōtra authoritatē senatus dicere. Idē ad M. Marcellū. Tuū est cōsulere tēporibus & incolumentati, & uitē, & fortunis tuis. Teren. in Heaut. Sed est nostrū intelligere, de cuia interest. Cice. pro Murena. Ea cēdes potissimū criminī datur ei cuia interfuit, non ei cuia nihil interfuit. Manci. exponit, refert, inter, & est, id est p̄tinet, uel utile est, & meo qdē iudicio, nūc hoc, nūc illud significat, ut patet diligentē intuētib⁹. Lāci. p̄do&⁹ qdē, sed interim glorioſior, deridet & stultos uocat p̄ uerbū pertinet hēc declarātes. Quare nō dicimus interest, refert, & est mei, tui, sui, nostri, uestri. Valla respōdit hēc uerba significare statū & officiū. Ideoq; requirere genitiū actiue signifi cantem, ut Ioānis, id est officiū uel utilitas Ioannis quod uel quā habet Ioannes, non aliis de Ioāne, ideo requirūt genitiū actiue signifi cantē ad sensum supra dictū. Tales non sunt genitiū mei, tui, sui, nostri, uestri, ideo dicendū fuerat interest mis & cetera, sed illi in dissue

K

Ioannis Despauterij Niniuite

tudinem abierunt. Capienda sunt loco primitiorū posselliua, sed quare ablatiui: qā p̄prius est is latīnorū casus. Quare sc̄eminini generis: quia cæteris iuauiusculū est id genus, has dat Valla excusatū culas. Sed cur non d̄icim̄us. Interest nostrū, uestrū, necdum enim hi genitiui intercidere. Nimirū q̄ partitionis regimen delegerūt, ex frequenti authorū usū, ut maiores nostri, non nostrū, licet Gellius uoluit. Cicero tamē contentio nostrū & uestrū dixerat, teste Lanciloto Gracchus. Miserere nostrū. quadrigarius miserebitur nostrum, sed forte pro nostrorū, uestrorū syncopa est, ut magnanimū, & pluriū etiam in neutro genere. De m̄ei tui, & sui & cætera, Gelliū non optime sensisse in cōfesso est. Perottus aliter sensit, & gloriatur rationem a se huius rei inuentā. Perottū sequitur Nebrislenſis, Calepinus, & Lancilotus. Dicit itaq; Perottus. Interest componitur ex in re & est, ut quasi in re est, & capit res pl̄erunq; ex utilitate. Ideo dicitur Interest mea, id est in re mea est, non autem interest mei, quia res mei nō dicitur, eadem ratione qua non d̄icim̄us Liber mei. s̄ic fert, id est res mea fert inquit, & eadem ratione non dicitur refert mei, sed refert mea. At sic mea uideretur nominatiuus quū dicitur refert mea. ut notauit Iodo. Badius. ideo ipse nō exponit res mea fert, sed pro re mea, i. cōmodo & utilitate. Idē dicit. Si querāt cuiā interest: nō inepte respōderi uirgiliana. Sed cur non d̄icim̄us est mei, quū hic nihil includat, sed est meū. Plau. in Penulo. Eia haud uestrū est iracūdos ēē. Hoc nemo (qd̄ scio) soluit. sed hic uidet intelligi aut munus, aut officium, iam officiū mei latine nō dicit. Badius saluat nō iniuria. Vallam. Dicim̄us autē in rem meā est, uel in re mea est, p̄ interest mea, id est utile est mihi. Terē. in an. Si in re est utrīq; fīat accersi iube. Plau. Veniat nec ne, nihil in re est mea. Idem in Amphi. Nūciē que maxime in rem uostrā cōmunē s̄it. Et in Aulu. In rem hoc tuā est. Terē. in Ecyra. Dij deęq; faxint, si in rem est bacchidis. Salust. in Catī. Multa cū singulis ſēpe egerat, tum in rem forte credēs uniuersos appellare. Liuīus. xxvi. Imperat que in rem sunt. Inueni interest, p̄ utile est, sine addito. Pli. li. ix. Seri etiā radices illita ſimo interest. Sic d̄icim̄us interest unde quis gaudeat. i. multū facit, uel differētia est, sic em̄ capiuntur in hac cōpositiōe etiā refert, & interest, & regūt etiā hos grōtanti, quātū, magni parui, alia habēt in ntō, uel ut adiectiua ſunt, ueſuti plurimū, minus quid, nihil &c. Ideo pprie nō ſunt impſonalia, ut docet Nebrisſen. quia ſemp habēt nt̄m uel infinitiuū loco nominationi. Vale. Maxi. Nihil interest an humi, an ſublimi putrefacta. Cic. Per magni interest, quo tēpore hēc epifola tibi reddita ſit. Liuīus. Si nihil interest regis peto. ut dū dico uinculis liberer. minimū interest

Id est pauxillulū. Minime refert. i. nihil. Pli. Infinitū refert lunaris rō, id est ualet, ait Calepi. Idem dicit Terē. suscepisse pro obest in Phor. Quid tua malū id refert, sed uidet mihi significari. Quid ad te id at- tinet, & malū esse interiectionē, respōdet alter magni. i. multū ad me attinet. Colu. lib. viij. de canibus loquēs. Non multū refert an uilla- tici corporibus graues, & parū ueloces sint. Plau. in rud. Quō habeas id refert, iure an iniuria. Pli. lib. vi. Nec terrē tātū natura circa has refert pro utile est sumit. Virgi. lib. ij. Geor. Neq; em numerus com- prendere refert. i. necesse est ait Cale. Dicimus interest nostrę laudis & ad nostrā laudē. i. utile uel magni ponderis est. Tullius. L. Luceio lib. epi. v. Equidē ad nostrā laudē nō multū uideo interesse, sed ad, p- operationē meā interest non te expectare dū ad locum uenias. Pli. in principio de mundo loquēs. Huius extera indagare nec interest ho- minū nec capit humanę conjectura mētis. Cice. Si quid mea minus interest id te forte magis delectat. Ad hāc rem est, p pertinet bñ dis- citor. Teren. in Phor. Omitto proloqui, nam nihil ad hanc rem est. Interest cōponif etiā ab inter & est, & declinā intersum, es, est &c. Et significat aliquādo præsentē esse cum datiuo, per regulā postponen- dam. Valeri. Maxi. Quo facilius laboribus & periculis interest. In- terdum in medio esse. Liuius de. ij. bello punico. Id morari uictoriā rati q; amnis interest. Columel. Arbores quę intererūt ablaqueas buntur. aliquādo differentiā importat cum duobus accusatiuis me- diante præpositione inter. Cice. Inter hominē & beluā hoc maxime interest, dicimus quoq; sapiens interest a stulto, & in datiuo stulto pro distat. Teren. Homo homini quid præstat, stulto intelligens qd interest. Idem. alio modo protulit in Adelphis. Hoc pater hoc domi- nus interest. Item pro præsens sum dicimus intersum lectioni, & in lectione, & aliquādo, ut Lancilotus plusq; Mancinellus notat, in le- ctionē. Cice. lib. xi. Episto. ad Brutum. Qui nostro sermoni interfuit & lib. x. ad Plan. Si quid erit in quo interesse necesse sit, nunq; deero Idem in Rhethoricis. Si quo die Romę ista cædes facta est, ego Athe- nis eo die fui, interesse in cædem non potui. Refert etiam compo- nitur ex præpositione re & fert, & significat reporto. Quintilia. Ad patrem arma nō rettulit, de hoc in accusatiui regimine. Sed reliquū est uideamus an recte dicatur. Interest aut refert, mea Petri, est meū discipuli studere. Nam Prisci. dixit, eges mei priscianī. Pro solutiōe quæstionis habete uersiculos nostros.

Quæ substātiua iungūtur mei, tui, sui, & cæ- teris. Et loco horū deriuatiuīs.

K ij

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

Passiue patrij signantes iungier vllis
Contemnunt patrijs, & deriuat a locum quæ
Conseruant horū miserere mei catharinæ
Non recte dices, vsus quoniā referenti
Est miserere mei, quæ sum catharina referto.
Adde tamen quosdā numericq; & distribuentis
Vnius, ipsius, solius, participisq;
Atq; gerundiuis, Yalla est doctissimus author.

Quinq; genitiui primitiui, mei, tui, sui, nostri, uestri nō admittūt ges
nitios licet em recte dicā, ego Petrus, mihi Petro, me Petru, me Pe
tro, nos uiri, nobis uiris &c. Sic tu petrus, sibi petro &c. non tamē la
tine dixeris mei Ioānis, tui Iodoci, sui Catharing, nostri uirorū, uestri
mulierū. Sic meus, tuus, suus, noster, uester, p his posita non admis
tunt genitiuos, q̄ male dicit, Liber meus, Flamingi, petri, pauli &c.
Ratio est natura harū dictionū, & cōmuniſ doctissimorū cōſensus,
& usus, licet itaq; græci hanc elegantiā non habeāt, nos tamen eam
uſcq; obſeruabimus, nēpe latini multā elegantiā habēt, qua græci ca
rent, & cōtra. Errauit igī multū Priscia. dicēs Filius mei, p meus, &
mei Prisciani eges, pro mei qui sum Priscianus Ergo nō dicā Liber
meus albi, docti &c. Neq; miserere mei peccatoris, neq; Interest mea
Ioannis &c. sed utar relatiuo sic Miserere mei qui sum peccator, In
terest mea qui sum Ioānes, neq; est aliqua cōgruitas cōtra regulā re
latiui, quia refert ḡtūs obolitus mis & tis, sis, nostrū, uestrū, q̄ in poſ
ſessiōnē includi. Vnde bene dixit Alexander. Personas duplices hec
designare uideatur, quoniā meus, tuus, suus, noster, uester, dicūt expli
cite rem poſſessam. & sic ḡtūs iungit pro re poſſessa. ut Si qua tui co
rydonis habet te cura, uenito, ueluti liber meus, libri mei &c. Sic eiū
am relatio fit ad uocem, ut legis uerba mea quę ſunt bona. Implicite
yo dicūt rem poſſidentē, & gratia illius iungunt quidā genitiui, ut
mea solius opera, quia mis dicere non licuit, ut pote quod exoleuer
it, nec mei ppter cauſam prius a nobis enucleatā. Nulla igī est in
cōgruitas, ſimiliter fit relatio gratia poſſidētis, neq; est ulla incōgrui
tas eadē rōne. Oui, Nec mea uerba legis, qui sum ſūmotus ad Histrū
In lib lob. Et uestigia pedū meorū cōſiderasti, qui quaſi putredo cō
ſumēdus ſum. In epiftola Pauli. Scripta ſunt hæc ad correptionē no
ſtrā, in quos ſines ſeculorū deuenerūt. Teren. Omnes laudare for
tunas meas, qui haberē gnatū tali ingenio p̄ditū. Nebriffen .inquit

Iaudare pro laudabat. alij legunt laudauere. Scripta mea non sunt scripta mei, nisi de me scripsierim. Dicemus ergo miserere mei qui sum peccator. Interest tua qui es doctus, non interest tua indocti, licet in Sulpitio sic ponam. Si quis contrarium dicat, testimonium probati adducat. Addimus tamē quintuplices g̃tos ex doctissimorum usu. Primo g̃tos addimus numerorum cardinalium, ut nostra duorum opera liberatus est, nostro triū auxilio &c. Secundo g̃tos signorum uniuersalium & particularium. Cice. iij. de orat. Voluntati uestrę omniū parui dicere potuisse (ait Nebrissen.) uoluntati uestrū omniū, uerū nos dicimus melius Ciceronē dixisse uestrę omniū q̃ uestrū, quia liber uestrum uoluntas uestrū, diximus uix inueniri, sed liber uester & cetera. sic nostre cuiusq; labor &c. Tertio iunguntur genitiui unius, ipsius, solius, & ipsorum, ipsorum, solorum, solarum. Cice. Dico mea unius opera repū. esse liberata. Idem ad Atti. Solius em̃ meū peccatum corrigi nō pot. Idem. Ex tuo ipsius animo conjecturā ceperis. Non dixit tui, q̃a tuus animus non dicit. Illud autē eiusdē. Eā autē unius tui studio me asse qui posse confido, a librarijs depravata esse dicit Valla, hoc est tui, p̃ tuo positū, licet simile uideri posset illi Horatiano. Ne studio nostri pecces. i. fauore, gratia, uel amore. Propter h̃ec cōiunctio copulat diuersos casus. Terē. Saluus sum meo p̃sidio, atq; hospitis, sed recte dicitur habeo curā tui solius, non tuā, quia significo me habere curā de te, sic iudicabis de similibus. Quarto iunguntur genitiui partici-
piorum. Cice. ad Lentulū. Quocunq; tempore mihi potestas p̃sentis tui fuerit. Ouidi. i. amorū. Sēpe rogabis, Ut mea defuncte molliter ossa cubent. In sacris. Audi deus uocē meā loquétis. Et exaudi uocē meā clamatis ad te. Ouidi. in Heroi. Et flesisti & nostros uidisti flentis ocellos, uix tolerabile uideſ (inquit Nebrissen.) quia nostros pro meos, aut flentis pro flentiū posuit. Idem cū Valla dicit, dictis genitinis nō addi posse substituia, quia nostra paucorum uel multorum opera dices neq; addes uirorum &c. Brutus. Qui uestris paucorum respōdet laudibus. Illud igit̃ intolerabile est apud Boe. Solant̃ m̃estī nūc mea fati senis, & illud in sacris. Tulit filiū meū de latere meo ancillæ tuę dormientis. Et illud Pauli. Salutatio manu mea Pauli nūl forte sit apposito, p̃ mis senis pauli &c. sed utcūq; sit excusē, noli imitari. Quinto admittunt g̃tos gerūdiorū siue gerūdiuum. Oui. Copia placadē sit mō parua tui, hic tui est sc̃emi, generis. Tul. Lu. Cras. quasi colligēdi sui causa se in tusculanū cōtulisse. Ita dices, uenio tui uidentē grā m̃at &c. sed ne addideris substitutiū, uelut uenio tui matris uidentē grā, sic em̃ male loqr̃is, licet se p̃atq; iter. sic forsitan legat tu⁹ p̃ tui &c. si qñ legat noli imitari. Noteſ terētianū illid. In opis te miserescat mei.

K iij